

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Cotelnic Tamara și Doroftei Tatiana prin intermediul avocatului Morărașu Eugeniu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cerevan Nadejda și Șcirova Tamara împotriva lui Cotelnic Valentin, Cotelnic Tamara și Doroftei Tatiana, intervenienți accesorii Cerevan Iurie, Primăria mun. Chișinău, Pretura sectorului Botanica, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la apărarea dreptului de proprietate și încasarea prejudiciului,

împotriva încheierii din 09 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Cotelnic Tamara împotriva hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a ă :

La 14 septembrie 2017, Cerevan Nadejda s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Cotelnic Valentin, Cotelnic Tamara și Doroftei Tatiana, intervenienți accesorii Cerevan Iurie, Primăria mun. Chișinău, Pretura sectorului Botanica, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la apărarea dreptului de proprietate și încasarea prejudiciului.

Prin hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Cerevan Nadejda și Șcirova Tamara împotriva lui Cotelnic Valentin, Cotelnic Tamara și Doroftei Tatiana cu privire la apărarea dreptului de proprietate și încasarea prejudiciului.

S-a încasat de la Doroftei Tatiana în beneficiul Nadejdei Cerevan prejudiciul în mărime de 65404 (șaizeci și cinci mii patru sute patru),70 lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 1962 (una mie nouă sute șaizeci și doi),14 lei, cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei în mărime de 6520 (șase mii cinci sute douăzeci),00 lei.

S-a încasat de la Doroftei Tatiana în beneficiul Tamarei Șcirova prejudiciul în mărime de 87206 (optzeci și șapte mii două sute șase),26 lei.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 13 august 2019, Cotelnic Tamara prin intermediul avocatului Morărașu Eugeniu, a contestat hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i comunicat apelantei Cotelnic Tamara despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 3433,75 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. Totodată, i s-a explicat apelantei Cotelnic Tamara că în cazul în care nu va lichida neajunsurile statuate în prezenta încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 09 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Cotelnic Tamara împotriva hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 24 februarie 2020, Cotelnic Tamara și Doroftei Tatiana prin intermediul avocatului Morărașu Eugeniu, au contestat cu recurs încheierea din 09 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, dat fiind faptul că la 28 noiembrie 2019, avocatul Morărașu Eugeniu a depus cererea de apel motivată, fiind anexată dovada achitării taxei de stat. Cererea de apel respectivă, a fost înregistrată în cancelaria Curții de Apel Chișinău, fiind verificată prezența anexelor la cerere de către persoana responsabilă din cadrul instanței. Astfel, faptul că bonul de achitare a taxei de stat lipsește, nu poate fi imputat apelantei și reprezentantului acesteia.

Reieșind din cele expuse, avocatul Morărașu Eugeniu a solicitat casarea încheierii din 09 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cotelnic Tamara și Doroftei Tatiana prin intermediul avocatului Morărașu Eugeniu, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire fără dată, încheierea din 09 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentei Cotelnic Tamara (f.d. 27, vol. II), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării acesteia. Totodată, Colegiul este în imposibilitate de a determina momentul expedierii spre cunoștință a respectivei încheieri persoanelor interesate. Potrivit cererii de recurs, avocatul Morărașu Eugeniu a luat cunoștință de încheierea recurată la 18 februarie 2020, în ședința de judecată a instanței de apel, la care a fost prezent. Dat fiind faptul că recursul a fost înregistrat la 24 februarie 2020, Colegiul constată că acesta a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită

recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 09 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Cotelnic Tamara împotriva hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Cotelnic Tamara împotriva hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, este unul neîntemeiat și urmează a fi casat, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În această ordine de idei, este de menționat faptul că la 28 noiembrie 2019, întru îndeplinirea indicațiilor instanței din încheierea din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, avocatul Morărașu Eugeniu a înregistrat cererea de apel cu nr. intrare 21134, în care este indicată printre anexe dovada achitării taxei de stat în original pe 1 filă (f.d. 9-17, vol. II). Însă, examinând materialele cauzei, Colegiul nu a regăsit acest înscris.

Totodată, la cererea de recurs supusă examinării, avocatul Morărașu Eugeniu a anexat copia autenticată la 18 februarie 2020 de către reprezentantul BC „Moldinconbank” SA – Liliana Cotorobai, a ordinului de încasare a numerarului din 19 noiembrie 2019, prin care se dovedește achitarea taxei de stat în sumă de 3433,75 lei de către Cotelnic Tamara (f.d. 56, vol. II), precum și duplicatul acestui ordin de încasare (f.d. 55, vol. II).

În această ordine de idei, Colegiul conchide că nu poate fi imputată apelantei și reprezentantului acesteia lipsa dovezii de achitare a taxei de stat la materialele cauzei, or, reieșind din cele descrise *supra*, se atestă buna-credință a acestora în consecutivitatea acțiunilor pe care le-au întreprins.

În circumstanțele constatate și ținând cont de prevederile normelor citate, Colegiul ajunge la concluzia că apelantei i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor

garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 09 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel. În cadrul examinării cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, examinând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Cotelnic Tamara și Doroftei Tatiana prin intermediul avocatului Morărașu Eugeniu.

Se casează încheierea 09 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cerevan Nadejda și Șcirova Tamara împotriva lui Cotelnic Valentin, Cotelnic Tamara și Doroftei Tatiana, intervenienți accesorii Cerevan Iurie, Primăria mun. Chișinău, Pretura sectorului Botanica, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la apărarea dreptului de proprietate și încasarea prejudiciului, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru